



REPUBLIKA HRVATSKA
ŽUPANIJSKI SUD U SLAV.BRODU
SLAVONSKI BROD
STALNA SLUŽBA U POŽEGI
P O Ž E G A

Kž-128/2016-2

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Županijski sud u Slavenskom Brodu, Stalna služba u Požegi, u vijeću sastavljenom od sudaca, toga suda, Mile Solde, kao predsjednika vijeća, Predraga Dragičevića kao suca izvjestitelja i Nenada Vlašića, kao člana vijeća, uz sudjelovanje Irene Tomić, kao zapisničara, u kaznenom predmetu protiv I. optuženika JERKA ZOVAK i dr., zbog kaznenog djela iz čl. 199. stavak 2. i 1. i članka 200. stavak 2. i 1. Kaznenog zakona („Narodne novine“ broj 110/97, 27/98, 50/00, 129/00, 51/01, 111/03, 190/03 – odluka Ustavnog suda, 105/04, 84/05, 71/06, 110/07, 152/08 i 57/11 – dalje u tekstu KZ/97), odlučujući o žalbama I. optuženika Jerka Zovak, zastupanog po odvjetniku Tihomiru Kovačiću, odvjetniku u OD Rački i kolege, Pisarnica u Slavenskom Brodu, i privatnih tužitelja Josipa Vukovića i Mirka Golovršskog, zastupanih po punomoćnicima po ZOU Nenad Matijašević i dr., odvjetnicima iz Nove Gradiške, protiv presude Općinskog suda u Slavenskom Brodu broj K-206/14-45 od 15. travnja 2016. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 24. listopada 2016. godine,

presudio je

Žalbe I. optuženika Jerka Zovaka i privatnih tužitelja Josipa Vukovića i Mirka Golovršskog, odbijaju se kao neosnovane i potvrđuje pobijana presuda.

Obrazloženje

Pobijanom presudom I. optuženik Jerko Zovak pod točkom 1. pobijane presude proglašen je krivim da je počinio kazneno djelo iz čl. 149. stavak 1. i 2. Kaznenog zakona („Narodne novine“ broj 125/11, 144/12, 56/15 i 61/15 dalje u tekstu KZ/11), te mu je temeljem citiranog članka izrečena novčana kazna u visini od 30 dnevnih iznosa, što iznosi 5.784,00 kuna, a koji iznos je dužan platiti u roku od 3 mjeseca od pravomoćnosti presude.

Temeljem čl. 43. stavak 1. KZ/11 ako novčana kazna ne bude plaćena u cijelosti li djelomično u roku od tri mjeseca, naplatit će se prisilno putem ovlaštene institucije sukladno odredbama posebnog zakona.

Temeljem članka 43. stavak 3. KZ/11, ako se novčana kazna ne može ni prisilno naplatiti u roku od 3 mjeseca, sud će uz pristanak osuđenika donijeti odluku o zamijeni novčane kazne radom za opće dobro, na način da će jedan dnevni iznos zamijeniti s dva sata rada.

Temeljem čl. 43. stavak 3. KZ/11 ako osuđenik ne pristane na rad za opće dobro ili ga ne izvrši novčana kazna odnosno rad za opće dobro zamijeniti će se kaznom zatvora.

Temeljem čl. 43. stavak 4. KZ/11 kada se novčana kazna zamjenjuje kaznom zatvora, sud će jedan dnevni iznos zamijeniti s jednim danom zatvora, a rad za opće dobro će se zamijeniti sukladno odredbi članka 55. stavak 2. KZ/11.

Temeljem članka 158. stavak 2. Zakona o kaznenom postupku („Narodne novine“ broj 152/08, 76/09, 80/11, 91/12 - odluka Ustavnog suda, 143/12 i 56/13 - dalje u tekstu ZKP/08), oštećenici Josip Vuković i Mirko Golovrški s imovinsko pravnim zahtjevom za naknadu štete upućeni su u parnicu.

Temeljem članka 148. stavak 1. ZKP/08 naloženo je I. optuženiku podmirenje troškova kaznenog postupka u odnosu na kazneno djelo pod toč. 1., a na temelju članka 148. stavak 4. ZKP/08 o visini troška odlučit će se posebnim rješenjem.

Pod točkama 2.-8. pobijane presude I. optuženik JERKO ZOVAK i II. optužena ĐURĐA SILADI, su temeljem čl. 453. točka 3. ZKP/08 oslobođeni od optužbe da bi počinili predmetna kaznena djela koja su im stavljena na teret.

Temeljem članka 158. stavak 3. ZKP/08 oštećenici Josip Vuković i Mirko Golovrški su s postavljenim imovinsko pravnim zahtjevom za naknadu štete upućeni u parnicu.

Temeljem članka 149. stavak 3. ZKP/08 privatni tužitelji su u odnosu na kaznena djela pod točkama. 2. – 8. obvezani da naknade troškove kaznenog postupka, nužne izdatke okrivljenika, te nužne izdatke i nagradu branitelja I. okrivljenika, a o visini na temelju članka 148. stavak 4. ZKP/08 odlučit će se posebnim rješenjem.

Protiv navedene presude pod točkom 1. u osuđujućem dijelu žalbu je podnio I. optuženik Jerko Zovak, putem OD Rački i kolege iz Slavenskog Broda, zbog bitnih povreda odredaba kaznenog postupka, povrede kaznenog zakona i pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjenog stanja s prijedlogom da se taj dio presude preinači i u cijelosti oslobodi I. optuženika od optužbe ili pak da se predmet vrati na ponovno raspravljanje i odlučivanje prvostupanjskom sudu.

Protiv navedene presude u oslobađajućem dijelu točke 2.-8. žalbu su podnijeli privatni tužitelji Josip Vuković i Mirko Golovrški, putem ZOU Nenad Matijašević i dr., iz Nove Gradiške, zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, pogrešne primjene materijalnog prava i odluke o troškovima,

s prijedlogom da se žalba uvaži i optuženici proglaše krivima ili pak da se pobijana presuda ukine i predmet vrati na ponovno odlučivanje.

Odgovori na žalbe nisu podneseni.

Žalbe su neosnovane.

O žalbi I. optuženika Jerka Zovak

Nasuprot prigovorima žalitelja da je prvostupanjski sud počinio bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavak 1. točka 11. ZKP/08 ovaj drugostupanjski sud je utvrdio da su u pobijanoj presudi navedeni razlozi o svim odlučnim činjenicama i da ne postoji nikakav nedostatak u pogledu utvrđenja odlučnih činjenica. Izreka presude je razumljiva, nije proturječna razlozima presude, a razlozi koji su navedeni su jasni i ni u kom slučaju nisu proturječni, da bi na kraju prvostupanjski sud posve ispravno ocijenio i utvrdio da je I. optuženik Jerko Zovak počinio predmetno kazneno djelo iz članka 149. stavak 2. KZ/11 koje mu je predmetnom tužbom stavljeno na teret.

Nije u pravu žalitelj ni kad tvrdi da je pobijanom presudom prvostupanjski sud pogrešno i nepotpuno utvrdio činjenično stanje i da je zbog toga pobijana presuda neosnovana i nezakonita. Upravo je suprotno mišljenje ovog drugostupanjskog vijeća da je prvostupanjski sud u konkretnom slučaju pravilno i potpuno utvrdio činjenično stanje cijeneći tijekom dokaznog postupka sve relevantne dokaze, te je pravilno zaključio da se u ponašanju I. optuženika stječu sva obilježja kaznenog djela koje mu je stavljeno na teret. Sud je izveo sve dokaze koje je trebao izvesti radi utvrđenja odlučnih činjenica koje neposredno utječu na primjenu materijalno pravnih odredbi, te je na temelju savjesne ocjene izvedenih dokaza izveo i pravilne zaključke za što je u obrazloženju presude dao o svemu iscrpne i uvjerljive razloge koje prihvaća i ovaj drugostupanjski sud.

Da bi određena osoba bila proglašena krivom za neko kazneno djelo, potrebno je s potpunom izvjesnošću utvrditi da je počinitelj ostvario svako od obilježja inkriminiranog kaznenog djela.

S pravom prvostupanjski sud nije poklonio vjeru obrani I. optuženika da se radilo o I. travanjskoj šali prema Mladenu Bajiću i Jovanu Vukomanoviću, jer je nesporno da cijelim člankom dominira naslov: „Uhićeni drugovi Josip Vuković i Mirko Golovrški“. Također je u pravu prvostupanjski sud kad zaključuje da mnogi čitatelji predmetnog članka u pravilu ne čitaju daljnji tekst već ostaju samo na čitanju naslova, što je I. optuženik Jerko Zovak kao iskusni novinar i kolumnist svakako znao i to mu je očigledno bila namjera. Stoga se ne može prihvatiti njegova obrana da je to šaljivo u odnosu na Mladena Bajića i Jovana Vukomanovića jer očigledno prava namjera ovog članka nije bila našaliti se s Mladenom Bajićem i Jovanom Vukomanovićem već za privatne tužitelje Josipa Vukovića i Mirka Golovrškog putem računalne mreže pronijeti tvrdnju da su isti uhićeni.

I za ovo drugostupanjsko vijeće kao i za prvostupanjski sud iznositi za nekog da je uhićen, a znati da to nije istina, i da se time iznosi nešto što može škoditi njegovoj časti i

ugledu, predstavlja u osnovi biće kaznenog djela klevete opisano i kažnjivo u članku 149. stavak 1. i 2. , za koje je I. optuženik Jerko Zovak osnovano i proglašen krivim.

Kako je prvostupanjski sud izveo pravilne zaključke o počinjenju kaznenog djela od strane I. optuženika i stupnju njegove kaznene odgovornosti, te u obrazloženju svoje presude dao o svemu iscrpne i uvjerljive razloge, koje prihvaća i ovaj drugostupanjski sud, osnovano je I. optuženika osudio na novčanu kaznu od 30 dnevnih iznosa što ukupno iznosi 5.784,00 kuna.

Naime, sud prvog stupnja pravilno je utvrdio sve okolnosti koje su od značaja za odmjeravanje kazne sukladno odredbi čl. 47. KZ/11, te ih je pravilno i vrednovao.

Ova novčana kazna i po ocjeni ovog drugostupanjskog suda predstavlja kaznu primjerenu i adekvatnu težini kaznenog djela i ličnosti optuženika kao počinitelja tog djela, i istom će se ostvariti svrha kažnjavanja.

Kako je I. optuženik proglašen krivim za predmetno kazneno djelo prvostupanjski sud ga je osnovano obvezao da temeljem članka 148. stavak 1. ZKP/08 podmiri i sve troškove kaznenog postupka u iznosu koji će posebnim rješenjem biti naknado utvrđen, ali samo za kazneno djelo pod točkom 1. privatne tužbe.

O žalbi privatnih tužitelja Josipa Vukovića i Mirka Golovrškog

Nasuprot prigovorima žalitelja da je prvostupanjski sud počinio bitne povrede odredaba kaznenog postupka, ovaj drugostupanjski sud je kao i pod točkom 1. privatne tužbe utvrdio da su u pobijanoj presudi navedeni razlozi o svim odlučnim činjenicama i da ne postoji nikakav nedostatak u pogledu utvrđenja odlučnih činjenica. Izreka presude je razumljiva, nije proturječna razlozima presude, a razlozi koji su navedeni su jasni i ni u kom slučaju nisu proturječni.

Prvostupanjski sud je vrlo jasno u obrazloženju pobijane presude naveo da je upravo novinarski posao razlog za isključenje protupravnosti za kaznena djela pod točkama 2.-8. što je vrlo jasno i detaljno obrazloženo u oslobađajućem dijelu presude u kojem je prvostupanjski sud temeljem čl. 453. točka 3. ZKP/08 oslobodio od tužbe I. optuženika Jerka Zovka i II. optuženu Đurđu Siladi, svakog za ona kaznena djela za koja se terete, jer nije dokazano da bi počinili predmetna kaznena djela koja su im stavljena na teret.

Nisu u pravu žalitelji ni kad tvrde da je pobijanom presudom prvostupanjski sud pogrešno i nepotpuno utvrdio činjenično stanje i da je zbog toga pobijana presuda neosnovana i nezakonita. Upravo je suprotno mišljenje ovog drugostupanjskog vijeća da je prvostupanjski sud u konkretnom slučaju pravilno i potpuno utvrdio činjenično stanje cijeneći tijekom dokaznog postupka sve relevantne dokaze, te je pravilno zaključio da se u ponašanju optuženika ne stječu sva obilježja kaznenih djela koja su im stavljena na teret tj. prvostupanjski sud je s pravom našao kako nije dokazano da su I. optuženik Jerko Zovak i II. optužena Đurđa Siladi počinili kaznena djela koja su im stavljena na teret. Sud je izveo sve dokaze koje je trebao izvesti radi utvrđenja odlučnih činjenica koje neposredno utječu na primjenu materijalno pravnih odredbi, te je na temelju savjesne ocjene izvedenih dokaza izveo

i pravilne zaključke za što je u obrazloženju presude dao o svemu iscrpne i uvjerljive razloge koje prihvaća i ovaj drugostupanjski sud.

Da bi određena osoba bila proglašena krivom za neko kazneno djelo, potrebno je s potpunom izvjesnošću utvrditi da je počinitelj ostvario svako od obilježja inkriminiranog kaznenog djela.

U konkretnom slučaju i ovo drugostupanjsko vijeće prihvaća stav prvostupanjskog suda da tijekom dokaznog postupka nije dokazano da su I. i II. optuženici počinili predmetna kaznena djela, niti je dokazano subjektivno obilježje predmetnih kaznenih djela.

U pravu je prvostupanjski sud kad zaključuje da u dokaznom postupku nije dokazan subjektivni element svakog kaznenog djela, odnosno da bi optuženici prilikom sudjelovanja u nastanku inkriminiranih članka imali namjeru, makar i neizravnu, klevetanja privatnih tužitelja.

Kao što je već prije rečeno u pravu je prvostupanjski sud kad smatra da je sve ono što su I. optuženi Jerko Zovak i II. optužena Đurđa Siladi pisali, ili prenosili, a terete se pod točkama. 2.-8. rečeno u novinarskom poslu.

Također je u pravu prvostupanjski sud kad je u cijelosti prihvatio obrane optuženih da ništa o privatnim tužiteljima nisu privatno pisali, već isključivo kao javnim, političkim osobama, gradonačelniku i predsjedniku gradskog vijeća Nova Gradiška.

Dakle, po mišljenju ovog drugostupanjskog vijeća osnovano je prvostupanjski sud utvrdio da su I. optuženik Jerko Zovak i II. optužena Đurđa Siladi o privatnim tužiteljima pisali pod točkama 2., 3. i 4., „DNO, DNA, Gradonačelnik djeci laže u oči ih gledajući“, pod točkom 2.: „karikaturalni provincijski despot“, „nikogovići“, „političke štetočine“, „lažovi i ...“, „otvoriti oči a zatvoriti nos“, pod točkom 4. i 5. : „...predstavljajući se dijametralno suprotnim od onoga što jesu – krivotvoritelji - ...“, te navodeći vezano za vrtićku djecu da su „organizirali... njihovo dovođenje sebi na noge“, pod točkom 6. : „osvjedočeni krivotvoritelj i lažac“, pod točkom 7.: „krivotvoritelji, lažovi i kriminalci“, pod točkom 8.: „najpoznatiji novogradiški krivotvoritelj“, iako bi predstavljao uvredljiv sadržaj, to nije, jer postoji razlog za isključenje protupravnosti u smislu članka 148.a KZ/11, koji kaže da nema kaznenog djela iz članka 147. i 148. KZ/11 ako je počinitelj njihova obilježja ostvario u znanstvenom, stručnom, književnom, umjetničkom djelu ili javnoj informaciji, u obavljanju dužnosti propisane zakonom, političke ili druge javne ili društvene djelatnosti, **u novinarskom poslu**, ili obrani nekog prava, a to je učinio u javnom interesu ili zbog drugih opravdanih razloga.

U svim ovim gore navedenim slučajevima i po ocjeni ovog drugostupanjskog vijeća je drugačija situacija nego kod kaznenog djela pod točkom 1. Naime, tamo je I. optuženik Jerko Zovak pod naslovom „Uhićeni drugovi Josip Vuković i Mirko Golovrški“ donio vijest, a u ovim gore navedenim slučajevima donosi svoj novinarski komentar, stav i mišljenje, koji se nekom može svidjeti, a nekom i ne. Ovaj novinarski komentar ako bi i bio uvredljivog sadržaja ili pak predstavljao teško sramoćenje u smislu članka 148.a KZ/11 nema kaznenog djela jer postoji razlog za isključenje protupravnosti.

U pravu je prvostupanjski sud i kad zaključuje, ako bi što predstavljalo, ili ostavljalo ikakvu sumnju da bi se radilo i o kaznenom djelu klevete iz članka 149. KZ/11, na koje se ne može primijeniti predviđeno isključenje protupravnosti iz članka 148. a KZ/11, onda bi tu svakako stajalo načelo in dubio pro reo, odnosno u sumnji činjenice tumačiti u korist optuženika.

Ovdje prvostupanjski sud prvenstveno misli na to što optuženici privatne tužitelje nazivaju krivotvoriteljima što je u obrazloženju presude jasno obrazloženo da krivotvorenje u kazneno-pravnom smislu ima drugačiji sadržaj od sadržaja u redovnoj komunikaciji. Naime, optuženici ne moraju znati, kao ni čitatelji njihovih članaka, biće kaznenog djela - krivotvorenje isprave. Zato prvostupanjski sud na ove činjenice s pravom gleda u smislu da netko hoće čitati rječnik optuženika u njihovim člancima, a netko i neće.

Po mišljenju ovog drugostupanjskog suda, da bi neka osoba mogla biti proglašena krivom za neko kazneno djelo potrebno je svakako s potpunom izvjesnošću utvrditi svako od obilježja kaznenog djela. Kako u konkretnom slučaju nije dokazano da su optuženici počinili predmetna kaznena djela, prvostupanjski sud ih je osnovano temeljem čl. 453. točka 3. ZKP/08 oslobodio od optužbe, jer nije dokazano da bi počinili svako od njih sam, ili zajedno, kazneno djelo za koje se optužuju.

Imajući u vidu navedeno, žalbe privatnih tužitelja zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja nisu mogle biti prihvaćene, a nisu osnovane ni zbog povrede kaznenog zakona, jer je sud prvog stupnja na potpuno i pravilno utvrđeno činjenično stanje pravilno primijenio i navedene odredbe Kaznenog zakona.

Kako su optuženici oslobođeni optužbe za predmetna kaznena djela pod točkama 2.-8., prvostupanjski sud je donio ispravnu odluku i o troškovima kaznenog postupka.

Slijedom svega izloženog, kako žalbe I. optuženika i privatnih tužitelja nisu osnovane i kako ispitivanjem pobijane presude ovaj sud drugog stupnja nije utvrdio povrede zakona na koje pazi po službenoj dužnosti, u smislu čl. 476. st. 1. ZKP/08, to je temeljem čl. 486. ZKP/08 sa žalbama valjalo postupiti kao u izreci ove presude.

U Požegi, na dan 24. listopada 2016. godine.

ZAPISNIČAR:
Irena Tomić, v.r.

PREDSJEDNIK VIJEĆA:
Mile Soldo, v.r.



Za točnost otpisavka – ovlaštena službenik
Melita Nemeth